

Unitat de Psicologia Social

Departament de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social

Professors/es: Teoria: Tomás Ibáñez, Margot Pujal, **Pràctiques:** Ana Garay, Luz Maria Martínez, **Docència Tutoritzada:** , Luz Maria Martínez, Francesc Tirado

OBJECTIUS

---

1. Oferir una primera aproximació a les principals orientacions teòriques, àrees d'interès i perspectives metodològiques de la Psicologia social
2. Reflexionar sobre la naturalesa social, cultural i històrica dels processos psicològics
3. Examinar la importància dels processos socials en la comprensió i explicació del comportament de les persones
4. Proveir de conceptes que permetin apropar-se a l'anàlisi de la vida quotidiana des d'una perspectiva psicosocial

TEMARI

A. Introducció: Genealogia de la Psicologia Social.

1. ***La dimensió social.*** Les relacions entre lo psicològic i lo social. El perquè de la Psicologia Social. Breu genealogia de la psicologia social: orientacions teòriques i metodològiques. Per a què serveix la psicologia social. Aplicació i intervenció. Àmbits d'aplicació: medi ambient, salut, política, problemes socials, comunitat, dret i justícia, educació, organitzacions.

B. La identitat personal y social.

2. ***Identitat personal i identitat social.*** Versions des de la psicologia convencional: perspectiva biològica i perspectiva internalista. Diferents comprensions de si mateix. Identitat singular i identitat múltiple.
3. ***Identitat i pertanyences grupals.*** Les categories socials. Els prejudicis i la discriminació. Gènesi i manteniment dels prejudicis i de les pràctiques de discriminació. Formes per a reduir el prejudici i les pràctiques de discriminació.
4. ***Noves perspectives en la comprensió de la identitat.*** Identitat i interacció simbòlica. El desenvolupament socio-històric dels éssers humans. La perspectiva socio-històrica. Diversitat cultural. La construcció col·lectiva simbòlica de la experiència de la identitat.

C. Manteniment, reproducció i canvi social

5. *Les actituds socials.* Valores i creences. Formació i funció de les actituds. Les relacions entre les actituds socials i l'acció. Els canvis d'actitud. Problematització de la noció d'actitud i canvi d'actitud.
6. *La influència social.* La reproducció de l'ordre social. La pressió grupal i social: La uniformitat. El conformisme i la submissió. Les resistències a la influència.
7. *La influència de les minories.* La dinàmica de les relacions minories-majories. Minories pro-norma i anti-norma. Formes d'influència minoritària. L'estudi dels moviments socials des d'una perspectiva psicosocial. Teories del canvi social i de la innovació social. Les resistències al canvi.

D. Persones i relacions

8. *Comunicació i relació interpersonal.* La comunicació com a fenomen social. La comunicació verbal i no verbal. Gènere i comunicació interpersonal. Percepció de les persones. Explicacions del comportament. Les relacions interpersonals. L'atracció interpersonal i les relacions íntimes. Normes socials i culturals en l'atracció. La construcció social de les sexualitats. Heterosexualisme i heterosexualitat.
9. *Agressió i violència.* Versions sobre l'agressivitat i les formes d'explicar el comportament agressiu. La construcció social de la violència. Processos interpretatius vinculats a la definició de la seva legitimitat/illegitimitat. La influència dels mitjans de comunicació en l'inducció de comportaments agressius. Relacions de gènere i comportaments agresius. Institucionalització de la violència.
10. *Comportament d'ajut.* Versions sobre l'altruisme i/o el comportament dit 'prosocial'. Factors que mediatitzen el comportament prosocial. Possibles conseqüències en el receptor/a d'ajut. Solidaritat i altruisme com a construccions socials.

E. Processos grupals i col·lectius

11. *Processos grupals.* Conceptes de grup. Efectivitat i rendiment grupal. Les normes socials als grups. Presa de decisions en grup. Grup, colectiu, comunitat: aspectes grupals de la identitat.
12. *Processos col·lectius i acció social.* Agregats, públics, multituds, 'muchedumbre', massa. Comportament col·lectiu. Rumors. Comportament col·lectiu en situacions extremes. Xarxes socials.
- 13.

PRÀCTIQUES D'AULA

L'objectiu de les pràctiques d'aula és, a partir de la lectura i l'anàlisi de textos, contribuir a l'aproximació al coneixement de les perspectives i les teories psicosocials. Aquestes s'orientaran a que els/les estudiants assoleixin una comprensió introductòria del què és la psicologia social, quines són les preguntes que es planteja, quina mena de respostes

busca i/o troba i per què. Concretament, en aquestes pràctiques explorarem *dues d'aquestes teories*, les *teories del Reforç* i la *teoria de l'Interaccionisme Simbòlic*, intentarem entendre què les uneix i què les separa i sobretot perquè ens interessa conèixer-les si volem entendre les persones i les seves relacions. La metodologia està basada en la lectura individual, i l'anàlisi dels textos mitjançant el treball grupal i les preguntes-guia.

DOCÈNCIA TUTORIZADA

L'objectiu de la Docència Tutoritzada és *familiaritzar al/la estudiant amb textos i lectures de fonts originals, afavorir la reflexió personal, la comprensió reconstructiva i l'autonomia personal.* El contingut estarà relacionat amb la *psicologia ambiental* que serà treballat com a *tema transversal* que es relacionarà amb els diferents tòpics que figuren en el temari. La metodologia consistirà en fer la lectura, reflexió i anàlisi conjunt de textos acadèmics a partir de preguntes-guia.

AVALUACIÓ

L'assignatura s'avaluarà mitjançant un examen referent al contingut impartit tant a les classes teòriques com pràctiques. L'examen constarà de dues parts:

1. Preguntes "tipus test" amb penalització dels errors. 70% de la nota final.
2. Preguntes obertes. Valor 30%.

BIBLIOGRAFIA

Botella,M. Et al (1996) *Psicología social.* Barcelona: EDIUOC.

Burr,V. (1997) *Introducció al construcccionisme social.* Barcelona: Proa.

Hewstone,M. i al. (Dir.) (1990) *Introducción a la Psicología Social. Una perspectiva europea.* Barcelona: Ariel.

Morales,J.F. (coord) (1999) *Psicología Social.* Madrid: McGraw-Hill, 2^aed.

Myers,D.G. (1987). *Psicología Social.* México: MacGraw Hill.

Ibáñez,T. (1988). *Aproximaciones a la Psicología Social:* Barcelona. Sendai.